

Sárdi Fülöpné Vakáció

Hedi (Hedvig) nővéremmel és a férjével, Blum Gyulával vagyok a képen a horányi nyaralónk kertjében 1939-ben. Nyaranként Horányba jártunk. A Duna mellett voltak kis telepek, ahol házakat lehetett bérelni meg venni is. Többféle telep volt, a mienk egy olyan jó zsidó társaság volt. Persze nem mindenki volt zsidó, de például ott a telepen semmi antiszemitizmus nem volt. Az unokatestvéreimnek (apai oldali) volt egy házuk, egy nagyon szép faházuk, aminek a bútorait a Cora festette meg, végig ilyen magyaros, tulipános mintája volt az egésznek, fehér bútor és kézzel festve, gyönyörű volt. A háborúban gajra ment, elégették, felhasogatták vagy elvitte valaki, ki tudja? Volt pingpongasztal és természetesen a víz. Általában anyu, Hedi és én jártunk ki Horányba. Apám nagyon nem volt Duna-barát. Mindig azt mondta: a Dunától félni kell, a víznek nincs korlátja. Mi az anyuval rendszeresen heteket töltöttünk ott, apu nagyon ritkán jött ki. Anyu ment be inkább hozzá. Anyu evezett, és nagyszerűen úszott. Ő tanított meg úszni, természetesen a Dunában. Hedi még a háború előtt megismerkedett Blum Gyulával, akivel több mint öt évig jártak jegyben, mert Gyula nem tudott áttelepülni. Ő munkácsi [Munkács -- Bereg vm.-ben fekvő város, melynek 1850-ben 6000, 1910-ben már 17 300 lakosa volt. A város a Galícia felé irányuló kereskedelem -- fa, marha, gabona, bor, sör, ásványvizek, gyümölcs -- lendítette fel. 1910-ben a város lakosainak 44%-a tartozott az izraelita hitfelekezethez, ez volt a legnépesebb vallási felekezet Munkácson. A város a trianoni békeszerződés értelmében 1919-ben Csehszlovákiához került, majd 1938-ban, az első bécsi döntés után átmenetileg ismét Magyarországhoz. Lakosainak száma ekkor már 30 000 fő körül mozgott. 1945-ben a Szovjetunióhoz csatolták (Ukrán Szovjet Szocialista Köztársaság), 1991 óta pedig Ukrajnához tartozik. -- A szerk.] volt, bigott zsidó famíliából származott, de ő miután a tanulmányait végig Prágában csinálta, nagyon hamar elkerült ebből a környezetből, és teljesen, abszolút neológ lett, tehát abszolút nem volt vallásos. Az ő ortodox előéletéről nem volt sohasem szó. A családjával nemigen tartotta a kapcsolatot. Hedivel 1935-ben házasodtak össze. Polgári esküvőjük volt. Aztán a Gyulát elvitték munkaszolgálatra. Nem jött haza.